

Л. І. Мороз, В. В. Шулак

Меденичі

МЕДЕНИЧІ (1533–1989 – Медениця) – селище міського типу Дрогобицького району [Львівської області](#). Знаходиться у Передкарпатському прогині, на р. Літнянка (притока Дністра), за 56 км від обл. центру та за 20 км від залізнич. ст. Дрогобич. С-ще оточене передгір. дубовими, широколистяними, темнохвой. лісами. Пл. 6 км². За переписом насел. 2001, проживали 3343 особи (складає 93,0 % до 1989); станом на 1 січня 2017 – 3379 осіб; переважно українці, також мешкають поляки та росіяни. Вперше згадується у грамоті польс. короля і литов. князя Владислава II Ягайла 1395. У давнину мешканці займалися бджільництвом й отримували багато меду. Це засвідчує печатка Медениці 15–16 ст., що мала герб із зображенням 3-х вуликів. Від 14 ст. – центр Медениц. ключа Самбір. королів. економії Перемишл. землі. Жит. брали участь у Визв. війні під проводом Б. Хмельницького та селян. повстаннях у 2-й пол. 17 ст. Від 1686 – центр Медениц. ключа Дрогоб. староства. Після 1-го поділу Польщі 1772 – у складі Австрії (від 1867 – Австро-Угор. імперія). У різні періоди до 18 ст. існували замки, до серед. 19 ст. – родин. маєток магнатів Мнішків. 1848 було 475 дворів. У 2-й пол. 19 ст. відкрито Медениц. повіт. суд. Від 1868 – у власності землевласників Колішерів, які створили підприємства з виробництва пива та содової води. Тоді ж почали вирощувати багато хмелю. 1890 проживали 2430 осіб. 1918 – у складі ЗУНР, 1919–39 – Польщі (Дрогоб. пов. Львів. воєводства; 1934–39 – центр ґміни), від 1939 – УРСР (1940–59 – Дрогоб., від 1959 – Львів. обл.; 1940–59 – райцентр). У 1920–30-х рр. на Медениччині функціонувала низка укр. громад. організацій. Від 1940 – смт. У тому ж році відкрито Опарське газове родовище, 1959 – Меденицьке газове родовище. Жит. зазнали сталін. репресій. 1940 з М. депортовано 15 сімей. Від 2 липня 1941 до 5 серпня 1944 – під нім.-фашист. окупацією. До серед. 1950-х рр. вели збройну боротьбу загони ОУН–УПА. Станом на 5 вересня 1944 на тер. Медениц. р-ну в боях з НКВС загинули 186 повстанців. У жовтні 1947 унаслідок операції «Захід» із Медениччини виселено 395 осіб. У післявоєнні роки значну кількість жит. за участь в оунів. підпіллі заарештували. Нині у М. – профес. ліцей, заг.-осв. школа, дитсадок; Нар. дім; лікарня (її 2 корпуси були споруджені на поч. 20 ст. і раніше слугували як суд та в'язниця). Від 2008 функціонує Медениц. зоопарк (4 га; понад 500 тварин). 2013 започатковано проведення фестивалю меду. Реліг. громади: УПЦ КП, УГКЦ, РКЦ. Пам'ятка архітектури нац. значення – дерев'яна тризрубна безверха церква

Успіння Богородиці з дзвіницею (1644). Донині також зберігся костел Пресвятої Трійці, зведений 1816–24 на фундаменті старого, знищеного пожежею. Серед видат. уродженців – геолог, геофізик С. Гошовський, педагог М. Лук'янченко; письменник П. Маліш.

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Середяк Ю. Меденичі і Меденицький район // Дрогобиччина – земля І. Франка: Зб. геогр., істор. і етногр. мат. Т. 1. Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто, 1973;
2. Ханас. В. До історії структур правопорядку та судово-в'язничної системи на Медениччині в другій половині ХІХ – першій половині ХХ ст. // Дрогоб. краєзн. зб. 2017. Вип. 3.

Бібліографічний опис:

Меденичі / Л. І. Мороз, В. В. Шулак // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-65481>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).